

9-te EUROPEJSKIE SPOTKANIE OSÓB DOSWIADCZAJĄCYCH UBÓSTWA

Spotkanie w parlamencie Europejskim i Komisji Europejskiej

Wstęp.

Tegoroczne czerwcowe 9-te Europejskie Spotkanie w Brukseli zgromadziło 130 delegatów; były to osoby doświadczające ubóstwa które przyjechały z 27 państw Unii Europejskiej i Norwegii. Wśród uczestników było także 80 przedstawicieli instytucji unijnych, organizacji pozarządowych, reprezentantów świata nauki.

Co było celem tego Spotkania ? Z jednej strony podsumowanie tego co zostało osiągnięte w czasie poprzednich ośmiu Spotkań a z drugiej wspólne określenie priorytetowych działań na 2010 -Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym, jako początek nowej drogi.

Inicjatorem Spotkania była hiszpańska prezydencja w Unii. Dlatego w imieniu Hiszpanii przywitała wszystkich zebranych Pani Isabelle MARTINEZ. W swoim przemówieniu wyraziła nadzieję ,że Spotkanie będzie okazją do prawdziwego zaangażowania we wspólne tworzenie końcowej deklaracji Europejskiego Roku 2010. Dla podkreślenia rangi tego szczególnego wydarzenia jakim jest Rok 2010 miejscem Spotkania był Parlament Europejski. Pani Pervenche Beres Przewodnicząca Komitetu do Spraw Socjalnych i Zatrudnienia w Parlamencie Europejskim przywitała wszystkich zebranych, wzywając do nowej europejskiej równowagi pomiędzy ekonomią a polityką. Podkreśliła ,że Unia Europejska powinna stale pracować nad tym aby usłyszane były głosy ludzi doświadczających ubóstwa. Następnie Pani Adele Fernandez, w imieniu uczestników poprzedniego , ósmego Spotkania w Brukseli powiedziała o tym, jakie znaczenie ma głos osób doświadczających ubóstwa oraz udział tych osób procesie społecznej integracji .

Ocena poprzednich Spotkań.

Odpowiadając na prośby uczestników poprzednich Spotkań Komisja Europejska przygotowała dane (znajdują się one poniżej) konfrontujące postulaty uczestników Spotkań z podjętymi przez Komisję działaniami. Tabela pokazuje zaangażowanie przedstawicieli Komisji. Lenia Samuel, Dyrektor Generalny Komisji ds. Zatrudnienia i Spraw Socjalnych w Parlamencie Europejskim, Antonia Carparelli, Dyrektor Wydziału do Spraw Społecznego Włączenia, Zatrudnienia i Równych Szans zapoznały uczestników kolejno z informacjami zawartymi w poniższej tabeli. Ponadto przypomniały, że Europejska Sieć Przeciwdziałania Ubóstwu wspierana przez Belgijskie Ministerstwo do Spraw Socjalnych przeprowadziła w tym roku dodatkowe badanie sprawdzające jakie jest oddziaływanie brukselskich Spotkań na osoby w nich uczestniczące.

Dane zebrane przez Komisję Europejską dotyczące postulatów Osób Doświadczających Ubóstwa .	
Obszar 1: Cele ogólne	
<u>Postulaty uczestników Spotkań</u>	<u>Odpowiedzi Komisji na postulaty uczestników</u>
Zmniejszenie przepaści między polityką społeczną a gospodarczą	Program EUROPA 2020 - konkretne działania w kierunku likwidowania ubóstwa; nowe założenia polityki społecznej biorące pod uwagę rezultaty Spotkań.
Przyjęcie za główny cel - aktywnego włączenia osób wykluczonych z powodu ubóstwa; dzieci , migrantów.	Program roboczy Komisji zakłada kontynuowanie działania w tych obszarach w ramach prac Komisji .
Zaangażowanie mediów	Rok 2010 ogłoszony przez Komisję Europejskim Rokiem Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym dla szerszego budzenia świadomości społecznej i zwiększenia zaangażowania mediów.
Obszar 2: Kwestie finansowego włączania	
Mikro-kredyty, formy i możliwości ich realizacji .	Nowe spojrzenie na mikro-kredyty częściowo finansowane z programu Progress jako możliwość dostępna dla młodych ludzi i osób samozatrudniających.
Dochody minimalne określone na poziomie który gwarantuje godne życie.	Aktywne włączanie społeczne - rekomendacje od 2008 Raport dotyczący kontynuacji prac nad wprowadzaniem adekwatnych mechanizmów określających minimum socjalne w krajach członkowskich Unii. Raport Parlamentu Europejskiego określający minimum socjalne powyżej progu ubóstwa. Wskazówki dla obrad Okrągłego Stołu w 2010 nieformalnego spotkania ministrów.
Obszar 3: Mieszkalnictwo , wykluczenie z powodu braku mieszkania i bezdomność	
Wychodzenie z bezdomności - priorytetem	Rok 2009 ogłoszony rokiem walki z bezdomnością – podsumowanie jego wyników w 2010 (załączony raport).
Mieszkalnictwo a fundusze strukturalne.	Zapewnienie, że fundusze strukturalne będą służyć rozwiązywaniu trudności mieszkaniowych.
Obszar 4: Usługi	
Powszechne prawo dostępu do usług socjalnych.	Uznanie tej kwestii jako trzeciego filaru aktywnej integracji społecznej.
Powszechny dostęp do korzystania z opieki zdrowotnej	Informacja dla Komisji o nierównościach w korzystaniu z usług zdrowotnych.

Powszechny dostęp do edukacji.	Program Youth on the Move EUROPA 2020: cel zapobieganie przedwczesnemu opuszczaniu szkoły.
Powszechny dostęp do korzystania z energii i innych podstawowych dóbr.	Europejska Karta Energii powstała w celu zwalczania ubóstwa energetycznego.
Obszar 5: Uczestnictwo	
Bezpośrednie uczestnictwo osób których dotyka problem, formalnie zagwarantowane statutowo i strukturalnie.	Uczestnictwo jest kluczowym priorytetem działań unijnej Platformy Socjalnej d/s Wykluczenia społecznego.
Dialog na każdym poziomie.	Unijna Platforma Socjalna d/s Wykluczenia Społecznego ma być gwarancją przyszłego zaangażowania i uczestniczenia wszystkich stron w ramach Metody Otwartej Komunikacji.
Uczestnictwo bezpośrednio osób doświadczających ubóstwa.	Uznanie uczestnictwa jako kluczowego założenia Metody Otwartej Komunikacji. Ogłoszenie europejskiego roku 2010 oraz uznanie uczestnictwa jako metody pracy w ramach Platformy Socjalnej do walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym
Wskaźniki monitorujące proces uczestnictwa	Komisja wspierała finansowo badanie dotyczące zaangażowania i wpływu Spotkań, którego wyniki właśnie zostały przedstawione.

Pani Danielle DIERCKX z Uniwersytetu w Antwerpii (Belgia) przedstawiła raport z przeprowadzonych badań na temat tego jaki jest wpływ Spotkań na osoby , które biorą w nich udział:

- A. Jaki jest wpływ Spotkań na osoby doświadczające ubóstwa?
- B. Jaki jest wpływ Spotkań na społeczeństwo i instytucje?
- C. Jaki jest wpływ Spotkań na politykę socjalną (europejską i krajową)?
- D. Jak osoby uczestniczące oceniają Spotkania?

Pierwsze wyniki pokazują ,że badani oceniają pozytywnie Spotkania (75%), jednocześnie zauważając niewielki ich wpływ na politykę (wynik przeciwny) . Natomiast oceny decydentów i uczestników Spotkań różnią się jeśli chodzi o wpływ Spotkań na politykę. 59% decydentów ocenia ,że Spotkania mają wpływ na politykę natomiast 78% osób doświadczających ubóstwa, nie widzi tego wpływu na decyzje polityków albo ocenia go jako bardzo niewielki.

Szczegółowe wyniki badań będą przedstawione w podczas obrad Okrągłego Stołu w październiku 2010.

Przyszłe priorytety działań Komisji Europejskiej.

Podczas Spotkania uczestnicy pracowali w grupach warsztatowych i była to kolejna okazja do analizy sugestii zebranych, tym razem na temat przyszłych rozwiązań. Na sesji plenarnej przedstawiono wyniki dyskusji warsztatowych zapisane na symbolicznych sześcianach, symbolizujących elementy konstrukcyjne.

Raporty warsztatowe.

Reprezentanci każdej z grup dyskusyjnych podsumowywali prace swoich zespołów odpowiadając na trzy zasadnicze pytania:

1. Co w roku 2010 oznacza ubóstwo?

Ubóstwo jest nadal bagatelizowane a jednak nadal istnieje w roku 2010. Osoby zgromadzone w Brukseli dostrzegają ubóstwo jako problem dotyczący wielu obszarów życia jednocześnie. Nie jest możliwy dostęp do godnego mieszkania, bez godnego zarobku, a ten z kolei wiąże się z problemami zdrowotnymi. Konieczne jest holistyczne podejście do problematyki ubóstwa. Podkreślano, że osoby doświadczające ubóstwa nie są grupą homogeniczną a dostrzeżenie tego zróżnicowania jest niezbędne aby wypracować skuteczne strategie rozwiązań. Aby móc przeciwdziałać ubóstwu należy zdefiniować zarówno ogólne jego wskaźniki jak i szczegółowe to znaczy takie, które wykraczają poza wskaźniki ekonomiczne a zatem dotyczą przede wszystkim osób szczególnie narażonych na ubóstwo. W końcu oczywistym jest fakt, że ubóstwo istniało przed kryzysem, a kryzys je zaostrzył poprzez to, że dotknął najsłabszej części społeczeństwa. Z tego względu nie do przyjęcia są ograniczenia w budżecie socjalnym.

2. Kto powinien zwalczać ubóstwo?

Decydenci polityczni powinni podjąć widoczne działania w celu integracji osób dotkniętych ubóstwem poprzez opracowanie i realizację konkretnych działań politycznych. Bezpośrednie zaangażowanie osób doświadczających ubóstwa powinno być w centrum strategii i działań politycznych w procesie, w którym decydenci rozliczani są z wyników pracy. Uczestnictwo bezpośrednio należy rozpoczynać od lokalnego udziału osób dotkniętych trudnościami w dialogu z władzami aby następnie móc rozszerzyć te działania na wyższe szczeble kontaktów politycznych aż do poziomu europejskiego. Bezpośredni udział w debatach zaangażuje i wspiera osoby dotknięte ubóstwem ale jest skuteczny tylko wówczas gdy spotyka się z uznaniem i akceptacją polityków. Zarówno delegaci jak i decydenci uczestniczący w brukselskim Spotkaniu przyznali, że istnieje przepaść między teorią a praktyką. Prawa istnieją ale nie są one zawsze szanowane i stosowane.

Wiele mówiono o tym jak trudno jest zamieszkać w miejscu godnym i przystosowanym do potrzeb a szczególnie teraz kiedy ceny energii elektrycznej rosną, podnosząc tym samym koszty mieszkań. Mówiono o niesprawiedliwości związanej z różnicami wynagrodzeń, kosztami związanymi ze spłatami długów, wyrażając konieczność pilnego podjęcia debaty na temat określenia godnego minimalnego dochodu.

3. W jaki sposób zwalczać ubóstwo?

Lepsze wykorzystanie polityki i istniejącego prawa, a przede wszystkim ich stosowanie (Karta Praw Podstawowych, Fundusze Europejskie...) w taki sposób aby zmniejszyć przepaść między deklaracjami a rzeczywistością. Przeciwdziałanie ubóstwu wymaga podejścia globalnego. Oczywiście jest, że ubóstwo istniało przed kryzysem a ten tylko je powiększył powodując osłabienie grup społecznych które wcześniej już doświadczały trudności. Zatem należy unikać cięć w budżecie socjalnym. Przeżycie dnia jutrzejszego nie może opierać się na nieformalnej solidarności.

Domagano się tego aby w najbliższej przyszłości postawić jako główny cel; przerwanie zakłętego kręgu biedy dziedziczonej, szczególnie zwracając uwagę na **ubóstwo dzieci**. Realizacja potrzeb dzieci, oznacza zaspokajanie potrzeb wszystkich. Dotyczy to mieszkania, zdrowia, dostępu do pomocy socjalnej, poprawy zarobków, pracy... Trzeba zaangażować się w likwidację biedy wśród dzieci bo jest to zwalczanie wszystkich innych przejawów biedy. Chodzi o wychodzenie rodziny z ubóstwa. Dostęp do edukacji jest warunkiem podstawowym zaangażowania na rzecz lepszej przyszłości dzieci. Umożliwienie korzystania z usług socjalnych jest sposobem na poprawienie **sytuacji rodzin**. Konieczne jest tworzenie nowych możliwości dla **godnej pracy**.

Dyskusje w ramach Platformy Socjalnej muszą łączyć wszystkich zainteresowanych; w tym same osoby dotknięte ubóstwem. Ich bezpośredni udział musi być realizowany na wszystkich etapach procesu likwidowania ubóstwa od samego jego początku aż po ocenę działań.

Aby uczestniczenie osób doświadczających ubóstwa było pozytywnym doświadczeniem, decydenci muszą się **zobowiązać** do transparentności swoich decyzji.

Refleksje

Odpowiadając na przedstawione raporty z warsztatów, Pan Juan MATO Dyrektor do spraw Polityki socjalnej , rodzinnej i dzieci (Hiszpania) , Pan Robert VERRUE - Główny Dyrektor , delegacji generalnej do spraw zatrudnienia przy Komisji Europejskiej oraz Ludo HOREMANS - Przewodniczący EAPN Europa, Pan Aurelio FERNANDEZ LOPEZ- Prezydent Komitetu Ochrony Socjalnej i Pan Philippe COURARD,- sekretarz Belgii do spraw integracji społecznej , wszyscy oni zapewniłi delegatów o wadze jaką przykładają do końcowego dokumentu Spotkania dla ich przyszłych działań politycznych. Każdy z nich zapewnił o działaniach w ramach swojej dziedziny pracy.

Na zakończenie Spotkania Pani Erzsebet BARAT - Minister do Spraw Socjalnych (Węgier) oświadczyła ,że tego typu Spotkania są szczególnym wydarzeniem ,ze względu na obecność w nich osób doświadczających ubóstwa, które zabierają tutaj głos , mówiąc o swoich doświadczeniach i działaniach. Szczególny charakter tego typu Spotkań wynika również z dokonującej się podczas nich wymiany dobrych praktyk co wzmacnia współpracę między różnymi aktorami życia. Pani Barat zaangażowała się formalnie w kontynuację dialogu a tym samym oświadczyła, że Węgry będą organizatorami kolejnego Spotkania w Roku 2011.